

Diss.

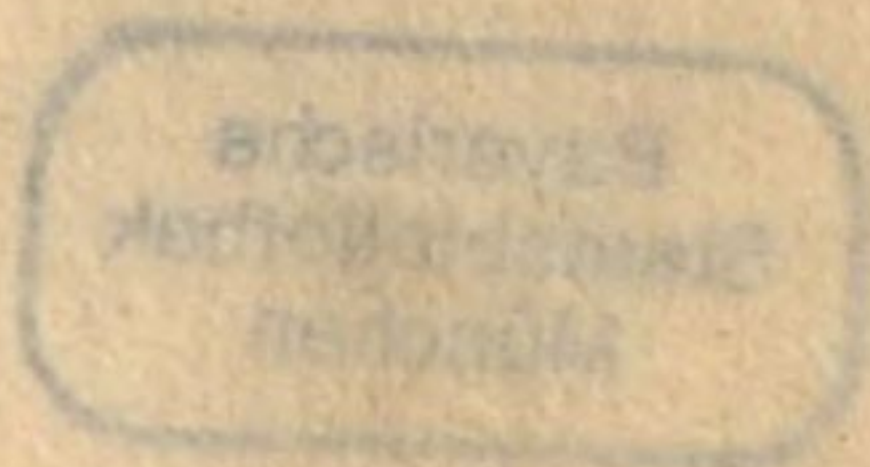
2082

15

Diff. 2082 (15.

3724

DISSERTATIO
DE
HAEMORRHOIDIBUS VESICAE
URINARIAE.

DISSERTATIO
DE
HEMORRHOIDIBUS VESICAE
URINARIAE

DE
HAEMORRHOIDIBUS VESICAE URINARIAE.

DISSERTATIO

INAUGURALIS MEDICA

QUAM

ANNUENTE SUMMO NUMINE

EX AUCTORITATE RECTORIS ACADEMIAE

VIRI MAGNIFICI PERILLUSTRIS ET AMPLISSIMI

FRIDERICI SCHMITTHENNER

PHILOS. DOCTORIS SCIENT. POLITIC. ET CAMERAL. PROFESSORIS

PUBL. ORDIN. MAGNO DUCI HASSIAE A CONSILIIS

REGIMINIS INTIMIS

AMPLISSIMIQUE SENATUS ACADEMICI CONSENSU

AC

GRATIOSAE FACULTATIS MEDICAE DECRETO

PRO GRADU DOCTORIS

SUMMISQUE IN MEDICINA CHIRURGIA ATQUE ARTE OBSTE-

TRICIA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

IN ACADEMIA LUDOVICIANA

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS

ERUDITORUM EXAMINI SUBMITTIT

LEVY JOSEPHUS DE JONGH

AMSTELODAMENSIS

IN LEGIONE NONA BATAVICA TERTIAE COHORTIS MEDICUS

DIE XI MENS JUNII A. MDCCCXXXVII.

GISSAE,

TYPIS G. F. HEYERI PATRIS.

DE
HAEMORRHOIDIBUS VESICAE URINARIAE

DISSERTATIO

IN AUGUSTALIS MEDICAE

DE

ANNUNTIANTE SUMMO NUMINE

ET AUCTORITATE ELECTORIS ACADEMIAE

ET MAGISTRICI THEOPHILASTII ET ANTONII

FRIEDERICI SCHMITTNER

PHYSICI, DOCTORIS REGII, POLITICI, ET CENSURAE, PROSESSORIS

PRIMI ORDINIS, MAGISTRI HOC HABERE A CONSUETO

REGIMINE EXISTENS

UNIVERSITATIS SENATUS ACADEMICI CONSENSU

AD

GRATIAS FACULTATIS MEDICAE DECRETO

PRO GRADU DOCTORIS

SUMMITTITUR IN MEDICINA CHIRURGIA ATQUE ANTE ORSTE-

TRICIA HONORIBUS AD PRIVILEGIUM

IN ACADEMIA LUDOVICIANA

DATE ET REGIMINE EXISTENS

ERUDITIONE

LEVY JOSEPH DE JONGH

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

IN LIBRARIIS REGIAE BIBLIOTHECAE MONACENSIS

DE XI MENS JUNII A. MDCCCXXVII

GISSAB

LEVI G. P. HETZEL NATHAN

PATRI OPTIMO

J. L. DE JONGH

PRO OMNIBUS IN SE COLLATIS BENEFICIIS

NEC NON

VIRO DOCTISSIMO, NOBILISSIMO

MORDACHAEO BINGER
WOLFF FIL.

J. U. D.

PRO SINGULARI AMICITIA SOLLICITUDINE SANCTISSIMISQUE

QUIBUS OMNI TEMPORE PRAELUXIT MIHI CONSILIIS

AMICO INTEGRERRIMO

PLURIMUMQUE VENERANDO

HOC GRATI ANIMI SPECIMEN

OFFERT

AUCTOR.

PROOEMIUM.

De argumento meditando, quod pro gradu doctoratus in medicina consequendo tractarem, de haemorrhoidibus vesicae urinariae aliquod speciminis conscribere pro viribus constitui. Argumenti autem gravitas postulare mihi videtur, ut nonnulla de opportunitate et consilio scribendi praemittam. Ne quis autem me temeritatis accuset, qui ad tam gravem, difficilem atque arduam materiam tractandam accedere ausus sim, cum non vana quaedam gloriola, verum alicujus conscribendi speciminis, quo consequi doctoralem gradum possem, necessitas ad hujus argumenti elaborationem me impulerit.

Per tempus, quo militiae medicae adscriptus medicinae operam navavi, varios morbos

observandi curandique opportunitas frequens sese mihi praebeuit; inter quos inprimis in casus nonnullos haemorrhoidum vesicae urinae animus vertebatur, quorum observationes in hoc specimine exponere non abs re duxi; quae in re non hoc mihi proposui, ut novi quid ac perfecti proferrem, quod non jam fusius ac melius ante me alii exhibuerint, verum illud potius ut hisce observationibus meis ad hanc, in qua occupati sumus, gravissimam materiam ulterius elaborandam, si fieri possit, viri doctiores excitarentur. Etenim de nullo fere morbo tam magna incertitudo, tot tantaque dubia, tantaeque inter eruditissimos quosque viros quam de vesicae urinae haemorrhoidibus sunt discrepantiae; multi scil. sunt, qui haemorrhoidum vesicae urinae morbum etiam nunc in dubium vocent, imo vel omnino negent; quae cum nobiscum reputaremus, operae pretium existimavimus, observationes ac meditationes nostras in lucem proferre.

Ante quam autem ad ipsum argumentum tractandum aggrediamur, superest officium

*jucundissimum, nimirum ut VOBIS Clarissime
BALSER, promotor aestumatissime nec non Cla-
rissime RITGEN et reliquis Academiae Ludo-
vicianae Professoribus, pro consiliis proque
humanitate ac benevolentia gratias quas possu-
mus maximas agam.*

*VOBIS autem viri Clarissimi N. C. DE
FREMERY, SUERMAN, SCHROEDER, MOLL,
SCHROEDER VAN DER KOLK, BERYSMA, P.
J. J. DE FREMERY, in Academia RHENO-TRA-
JECTINA Professoribus, VOBISQUE vir Claris-
sime ALEXANDER virique Doctissimi KERST,
QUARIN WILLEMIER, MAURIZ KUIPERS in
Nosocomio REGIO MILITARI Praeceptoribus,
quorum egregiis lectionibus frui mihi contigit
et qui optime de vita studiisque meis meriti
estis, gratias hic publice profiteor.*

*Omnes igitur hi viri gravissimi illud sibi
persuasum habeant velim, me beneficiorum
in me collatorum nunquam esse immemorem
futurum.*

Uw. Fakkel lichte ons voor, gezegende Ondervinding!

***Verbeelding zwaait een toorts, maar schittrend ter
verblinding.***

Bilderdyk Ziekte der geleerden II Zang.

CAPUT I.

Morbi haemorrhoidalis vis et natura.

Inter omnes constat, in corpore humano functiones quasdam existere, quarum haec est vis, ut, quae in organismum intrârunt materias combustibiles, ultra suos terminos repellant. Multa autem organa atque systemata organorum ad hunc, de quo modo diximus finem, attingendum inserviunt, inprimis vero corium, pulmones, systema hepaticum atque universum systema membranarum mucosarum. Illorum autem organorum ac systematum secernentes superficies, si penitus deplicatae atque seorsim jacentes cogitari possent, ingentem occuparent campum; ex quibus concludi posse videtur, materiaram continue secretarum quantitatem permagnam esse, earumque in sanguine retentionem sanitati valde nocere.

Quoties autem memoratorum functionum in ita dictis organis depurantibus obtinet turbatio, aut si materialium combustibilium in corpus introductarum quantitas propter alimentorum assumptorum qualitatem est major quam organa illa depurantia, etiamsi functionum nulla obtinet turbatio, discernere valeant; tunc harum materialium in sanguine obtinet coacervatio; unde maximae exoriuntur functionum organismiurbationes.

Ex hocce autem fonte triplex nascitur morbus; etenim natura, quae materias noxias ex sanguine expellere diligenter conatur, vias sibi parare studet, per quas materiae istae expellantur, quod hoc fere modo fieri solet. Si systema fibrosum ad morbum valde sit praedispositum, materiae combustibiles, quae in sanguine sunt coacervatae, in hoc systema transferuntur, indeque morbus, qui *arthritis* appellari solet, exoritur.

Quodsi vero natura per systema urinarium ad expellendas materias istas viam quaerat, (quod facilius evenire potest, quoniam renes primaria

sunt organa depurantia) tum urina secreta hasce materias, quarum permagnam continet quantitatem, plerumque jam in renibus aut in uretheribus aut in vesica urinaria, solidas iterum ex combinatione expellit; inde autem *lithiasis* hujusque sequelae oriuntur; at vero si systema mucosum in ejusmodi conditione ad congestiones admodum sit paedispositum, tunc per hoc systema viam quaerit natura ad dictas materias expellendas; in nonnullis autem ad id praedispositis partibus, e. g. in recto, vasa capillaria turgescunt, venae expanduntur, saepiusque sanguinis combustibilibus materiis repleti obtinet excretio. Hic autem morbus in genere *haemorrhoidalis* vocatur, strictiori vero sensu *haemorrhoidum* nomine insignitur, quae in duas classes principales dividuntur, *haemorrhoides fluentes* atque *haemorrhoides coecas*.

Discrimen quod inter utrasque hasce species intercedit, hoc est, quod fluentes cum haemorrhagia sint conjunctae, coecae vero absque ea proveniant.

Quum autem haemorrhoidibus coecis mate-

riarum combustibilium nulla obtineat expulsio, verisimile videtur eas, durante scil. motu haemorrhoidali, per organum quoddam organorumve systema, quod est in turbati hujus organi antagonismo, latenter expelli, aut organum sive systema, cujus functiones aliquandiu turbatae fuerunt, hasce nunc recipere.

Locus autem systematis membranarum mucosarum ad haemorrhoides maxime praedispositus est membrana interna inferioris partis tractus intestinalis, quum membrana mucosa tractus intestinalis, ea aetate qua haemorrhoides sese prodere solent, irritabilior sit quam reliquae partes membranae mucosae; idcirco autem haemorrhoides plerumque in recto oriuntur, quamquam haemorrhagia, si fluentes sint, ulterius extenditur quam vulgo credunt. Interdum tamen et aliae partes systematis membranae mucosae, propter causas accidentales, irritabiliores esse possunt, quam membrana interna tractus intestinalis, unde congestio in hanc irritabiliorem partem fit, quo loco etiam crisis accessus haemorrhoidalis evenire potest. Ita quoque hae-

morrhoides pulmonum, ventriculi atque uteri accidere posse videntur, licet rarius ad hasce partes se dejicere soleant. Haemorrhoides vero vesicae urinariae idcirco saepius obtinent, quia istud organum per vasa haemorrhoidalia intimo nexu cum recto jungitur, ac propterea membrana mucosa hujus organi facilius, quam reliquae hujus systematis partes, praesertim remotis haemorrhoidibus recti, criticam excretionem in se suscipit.

CAPUT II.

Disquisitio haemorrhoidum vesicae urinae.

Haemorrhoides autem vesicae urinae adesse, ex eo colligi posse videtur, quod natura (si adsint molimina haemorrhoidalia) sive a primo inde initio per membranam mucosam vesicae urinae, sive consecutive, remotis haemorrhoidibus recti, coacervatas materias combustibiles ex sanguine expellere conetur, quo casu vasa capillaria membranae mucosae vesicae urinae sensim valde turgescunt, venae vesicae ramique prope collum vesicae expanduntur atque inter alia plura symptomata (ac quibus mox videbimus) plerumque minor majorve quantitas sanguinis per urethram ex vasis expansis effunditur, aut periodica haematuria locum habet. Addendum tamen,

memorata symptomata, etiamsi molimina haemorrhoidalia absint, ex causis secundariis solummodo observari aliquando posse, quo casu haemorrhoides quoque adesse dici possunt, quae tamen ut a *veris* discernantur, *spuriae* dicendae sunt.

Vasorum autem expansio ad summum vehementiae gradum pervenit, attamen cum nonnulla haemorrhoidum vesicae urinariae symptomata e. g. dysuria, stranguria atque ischuria periodice accedant et remittant, eorum causa, adauctus nempe affluxus sanguinis ad vasa circa collum vesicae sita (quo affluxu haec vasa nimis expanduntur) et ipse videtur esse periodica, etenim si causa continua esset, symptomata etiam illa continua esse deberent.

Diagnosin autem haemorrhoidum vesicae urinariae difficillimam esse, nemo inficias ibit qui perpendat, *primo* eam oculis observari in hoc morbo laborantibus haud posse, *secundo* multa symptomata, quae huic morbo sunt propria, aliis ejusdem organi morbis communia esse. Hanc ipsam ob causam hunc morbum nonnulli omnino

negant; nullum tamen de hoc morbo, et causas
 praedisponentes et signa morbum praecedentia
 atque comitantia et prae omnibus symptomata
 huic morbo propria et denique phaenomena in
 cadaveribus reperta, diligenter observanti et per-
 scrutanti, restat dubium.

CAPUT III.

Variae haemorrhoidum vesicae urinae species.

Uti fere omnes morbi admittunt divisiones, ita quoque morbus, de quo hoc loco disputamus, aptissime dividi videtur pro vario morbi genere, varia indole ac denique prouti haemorrhoides verae aut spuriae sint. A commodo autem sese commendant istae divisiones, quippe quae medicum in faciendis observationibus non raro juvant eique viam patefaciunt ad genuinam morbi indolem dignoscendam.

Pro vario genere autem haemorrhoides vesicae urinae in *fluentes* atque *coecas* dividuntur

Fluentes haemorrhoides vesicae urinae sunt quae cum haematuria aut haemorrhagia per urethram, sive ante sive post urinae expulsionem,

conjunctae sunt; nempe, quando hoc symptoma sese prodit, una cum reliquis symptomatibus haemorrhoidibus, vesicae urinariae etiam propriis (de quibus infra). Haemorrhagia enim et haematuria, non solum vesicae urinariae haemorrhoidibus propriae, verum aliis etiam morbis communes sunt.

Haemorrhagia autem atque haematuria quas in hoc morbo periodicas esse videbimus, plerumque tanquam crisis haemorrhoidalis accessus locum habent, dolores aegroti non raro magno-pere imminuunt atque reliqua symptomata sensim sensimque evanescunt.

Quaenam autem haemorrhagiae proxima sit causa, nunc paucis pro viribus explicare conabimur. Sanguinis effluentis vasa expansa vesicae urinariae fontem esse, vix opus est ut demonstremus, attamen difficilius est explicatu, quo modo ex dictis vasis sanguis proveniat. Sunt qui statuunt, vasorum expansorum rupturam haemorrhagiae causam esse, imo vero etiam rupturam spontaneam atque accidentalem admittunt; spontanea autem ruptura illis locum habere vi-

detur, ubi vasa ad summum expansionis gradum pervenerunt; accidentalis vero, postquam ad expellendam retentam urinam catheter adhibitus fuit: accidentalis autem ruptura quin obtinere possit, nullus dubito; at vero vasorum expansorum rupturam toties obtinere quoties haemorrhagia spontanea periodica locum habet, valde dubitamus; tantum autem abest, ut ad spontaneam haemorrhagiam vasorum expansorum rupturam necessariam esse existimemus, ut potius haemorrhagiae causam, restitutum aequilibrium oscillationis in vasis expansis esse contendamus, quippe quo, adjuvante natura, materias supervacuas ac noxias ultra terminos microcosmi expellere conanti, sanguis per tunicas egredi nobis videtur.

Coecae vero haemorrhoides sunt, cum omnia dicta symptomata, quae haemorrhoidibus vesicae propria sunt, exceptis tamen haematuria atque haemorrhagia, sese prodant, in caeteris vero coecarum haemorrhoidum symptomata eadem sunt quae fluentium haemorrhoidum, hoc tamen cum discrimine, quod hae majori cum intensitate atque per longius tempus existant, quodque dolo-

res multo sint vehementiores quam in fluentibus haemorrhoidibus, istorum autem symptomatum vehementia curatione prudenti primum imminuitur, mox vero prorsus cessat; ex praemissis autem patet, nimium sanguinis ad hanc partem refluxum paulatim imminui et ideo vasorum vesicae urinariae ejusque colli expansionem tandem propter horum reviviscentem contractilitatem penitus cessare.

Dictis autem haemorrhoidum speciebus tertiam alii addunt speciem, nempe *haemorrhoides mucosas* seu *albas* vesicae urinariae, in quibus omnia haemorrhoidum vesicae urinariae symptomata adsunt, exceptis tamen haematuria atque haemorrhagia, quarum loco hic blennorrhoeam vesicae urinariae sese prodere contendunt.

Nobis autem haec sententia reprobanda idcirco videtur, quia omnes casus haemorrhoidum mucosarum vesicae urinariae nihil aliud nisi catarrhos hujus organi esse existimamus, quibuscum vesicae urinariae haemorrhoides compluria symptomata communia habent; etenim quibus haemorrhoides mucosae vesicae urinariae admit-

tendae videntur, illi omnia fere exhibent sympto-
mata, quae in catarrho vesicae urinariae quoque
occurrunt, quemque morbum observandi oppor-
tunitas in lectionibus clinicis doct. KERST data
mihi fuit.

Sicuti autem illi, qui haemorrhoides vesicae
urinariae existere prorsus negant, hasce catar-
rhum vesicae urinariae nonnunquam esse putant
ac proinde haemorrhoidibus eandem quam ca-
tarrho applicant curationem, cujus rei nonnulla
exempla videmus, ita quoque errare nobis viden-
tur, qui de vesicae urinariae haemorrhoidibus
mucosis dicunt, ubi catarrhus vesicae urinariae
duntaxat adest; qui error verisimiliter inde ori-
tur, quod medicus aut ex anamnesi aegroti, qui
antea sese haemorrhoidibus recti laborasse di-
cat, aut ex praesentibus recti haemorrhoidibus
sibi concludere licere putet, illius effluxus mu-
cosi per urethram eandem esse causam, haemor-
rhoides nempe, eamque ob causam effluxum illum
mucosum haemorrhoides vesicae mucosas nomi-
nat, quamquam nil nisi catarrhum vesicae ef-
fluxus illius mucosi causam esse constet.

Altera haemorrhoidum vesicae urinae divisio, quam ex varia earum indole repetendam esse diximus, est, quod vel *activae* vel *passivae* inveniantur.

In illis autem vasorum dilatatio, adauctae expansibilitatis, in his vero potius imminutae contractilitatis effectus esse videtur. Summi autem momenti res est hasce, de quibus nunc disputavimus, haemorrhoides probe distinguere, quippe quae, pro varia indole, variam ac discrepantem exigunt curationem, uti mox videbimus. Notandum autem nobis videtur, signum characteristicum dictarum haemorrhoidum hoc esse, quod *activae* magis in temperamento sanguineo, constitutione robusta atque in aetate virili, *passivae* vero in temperamento phlegmatico, constitutione debili atque in senioribus observari soleant.

Tertia denique haemorrhoidum vesicae urinae divisio haec est, quod vel *verae* sint vel *spuriae*; illius generis haemorrhoides cum symptomatibus generalibus diatheseos haemorrhoidalis et quidem sua sponte, aut ex causa accidentali seu secundaria, aut denique remotis intestini recti

haemorrhoidibus, nascuntur. Hisce autem in casibus haemorrhoides verae saepe periodicae fiunt, i. e. per intervalla revertuntur.

Observandum autem est, prudentis medici esse, quoad fieri possit, curare, ut illae, de quibus dicimus, haemorrhoides a vesica urinaria abducantur, imo si effici aliter non possit, in intestino recto producantur haemorrhoides, quippe^e quarum effectus longe minus perniciosi sunt.

Spuriae vero haemorrhoides appellantur, quae non ex diathesi haemorrhoidali, sed ex aliis^s causis externis (de quibus infra sermo erit), oriuntur. Spuriae igitur haemorrhoides, non uti reliquae cum organismo cohaerent; quam ob rem earum integram curationem tuto suscipere licet, dummodo eas haemorrhoides spurias esse certo constat.

CAPUT IV.

Causae haemorrhoidum vesicae urinariae.

Causae quae vesicae urinariae haemorrhoides efficiunt, sunt duplicis generis, sive *primariae*, sive *secundariae*; illae sunt: diathesis haemorrhoidalis, innata quaedam ad hunc morbum praedispositio, quae ex nimia vesicae urinariae irritabilitate, quam vocant, cum plethora abdominali conjuncta existit. Ad hasce autem referri quoque potest vesicae urinariae ad hunc morbum proclivitas, tum propter vesicae conditionem proclivorem, tum propter magnum numerum vasorum, quae se in membranas vesicae effundunt, et horum cum vasis recti anastomosin.

Plures vero secundariarum sunt causae, veluti suppressio haemorrhoidum intestini recti,

liquorum fortium abusus, inprimis in illis qui subito sese horum usui dederunt; porro usus nimius coffeae, nec non ciborum excitantium sive stimulantium, sed maximopere diureticorum, acriter stimulantium remediorum; porro perversa illa consuetudo justo longius urinam retinendi, excessus in tributis veneri latis, reiteratae urethrae atque colli vesicae affectiones syphiliticae, onanismus, quaecumque vesicae commotiones violentae, veluti lapsus in perinaeum, aut ictus regionis epigastricae, inprimis si vesica repleta sit, longior cursus equestris, et quidem in curriculo vehementer percutiente, lapides aliave corpora aliena in vesica, continua obstipatio alvi, sanguinis stagnatio in vasis viscerum abdominalium, verbo, quodvis liberi circuitus sanguinis in vesica urinaria impedimentum, veluti vita sedentaria, aut uteri pressio durante graviditate, hydatides et hydrops ovariorum et menstruatio retenta, hydrops ascites, pressionem quas vesicae urinae vasa subeunt per contractionem musculorum abdominalium et diaphragmatis violentam ad expellendas sedes duriores.

Ex dictis autem secundariis causis tum demum haemorrhoides verae vesicae urinariae oriuntur, ubi diathesis haemorrhoidalis existit; ubi vero deficit diathesis, haemorrhoidibus veris analogae conditio duntaxat sese prodit.

Vesicae urinariae haemorrhoides omnibus constitutionibus atque temperamentis propriae inveniuntur; inprimis vero biliosum temperamentum et plethorica constitutio obnoxia sunt.

Quod autem ad sexum attinet, nobis quidem distinguendam videtur, etenim dubium non est quin ad haemorrhoides vesicae urinariae magis praedispositus sit sexus femininus quam masculinus, dum intestini recti haemorrhoidibus (ut inter omnes fere constat), magis obnoxius masculinus sexus deprehenditur quam sexus femininus. Majorem autem sexus feminini praedispotionem ad haemorrhoides in vesica urinaria habendas, adscribendam esse existimamus pressionem quam in vesicam urinariam uterus apud feminam gravidam infert, per quam scil. sanguinis in hoc organo circulatio quodammodo impeditur; attamen levioris momenti sequelas hicce

morbus in feminis propter breviorē et ampliorem ejus urethram habet.

Notandum quoque, haemorrhoides vesicae urinariae in tenuiori aetate *nunquam*, in virili aetate *aliquanto*, in senibus denique utriusque sexus *saepius* inveniri.

C A P U T V.

Symptomata haemorrhoidum vesicae urinariae.

Cognoscuntur vesicae urinariae haemorrhoides hisce fere symptomatibus, quae in *generalia* atque *localia* dividi recte posse videntur.

Generalia symptomata haec sunt praecipua: quae ex diathesi haemorrhoidali aut moliminibus proveniunt, veluti dolores lumborum, plethora abdominalis, sensus plenitatis et caloris in abdomine, contractiones regionis epigastricae et hypogastricae, nausea, ructus acidus, cardialgia, vertigo, flatulentia, palpitationes cordis, vultus pallidus, et animus morosus.

Symptomata autem *localia* pro parte eadem sunt quae haemorrhoidum intestini recti, pro parte vero alia quae haemorrhoidibus vesicae

urinariae tantum aut aliis hujus organi morbis propria sunt, veluti dolor obtusus aliquando vivax supra synchondrosin ossium pubis, et interdum etiam in ipsa vesica urinaria, calor in urethra, contractiones spasmodicae versus funiculum spermaticum et in testiculis, varicocele, erectiones dolorosae, pollutiones nocturnae, intumescencia venarum epigastricarum, bubo inguinalis, erysipelas scroti et in feminis labiorum majorum, pustulae excrescentes ad hasce partes, sudor perinaei, conatus continuus expulsionis urinae, effusio sanguinis ex urethra aut urinae sanguinolentae excretio (aliquando sanguinis effusio praecedit expulsionem urinae, aliquando sequitur, aliquando cum urina conjuncta est), expulsio concretionum polyposarum, dysuria, stranguria et ischuria; interdum evenit quoque, ut dysuria, stranguria et ischuria aliquandiu remaneant, postquam haemorrhoidalis accessus jam cessavit.

Cur autem et qua ratione dicta symptomata in primis sese prodant, nunc paucis videamus.

Accessus haemorrhoidalis sane majus sanguinis volumen ad partem haemorrhoidibus labo-

rantem, sive vesicam urinariam sive aliam partem affert; quum autem propter interruptum vasorum oscillationis equilibrium ex vasis vesicae urinariae nec non ramis circa collum vesicae jacentibus sanguis non juste abducatur et inde in iis vasis, inprimis dictis ramis major minorve strictura colli vesicae pariat, quae strictura aliquando ad principium urethrae usque porrigitur, imo vero etiam ad clausionem augetur, necessario urinae in vesica coacervatio subsequitur; prouti autem obturatio est minor vel major, locum habet dysuria, stranguria aut ischuria.

Plerumque autem quisque accessus haemorrhoidalis, haemorrhagia spontanea per vasorum expansionem effecta, tanquam crisi terminatur, dum sanguis merus ex urethra profluit aut cum urina mixta expellitur et deinde urinae expulsio normaliter iterum procedit.

Quodsi gravissimae sequelae prudenti medico ob oculos sunt, celerrime catheterem, scil. si constat, obturationem sphincteris spasmus vesicae adscribendam non esse, optimo cum successu, ad dolores minuendos, inprimis vero ad

urinae expulsionem promovendam, propter accedentem subinde rupturam nonnullorum ramorum expansorum et inde sequentem haemorrhagiam, adhiberi posse videtur.

Coecae vero haemorrhoides nunquam haemorrhagia spontanea terminantur, sed strictura colli vesicae urinariae et principii urethrae aliquando sponte, aliquando vero adhibitis efficacibus remediis, sensim sensimque cessat, quibus scil. aut nimia expansibilitas vasorum expansorum imminuitur, aut justo minor contractilitas increscit, sanguinisque ad hanc partem affluxus atque refluxus justum aequilibrium recuperatur.

Huc usque pro viribus explicare conati sumus urinae variis gradibus retentionem; nunc autem videamus, cuinam causae adscribendum sit, ut haec symptomata aliquando remaneant, si haemorrhoidalis accessus reliquaque symptomata jam recesserunt.

Quum per gradatim incrementem ramorum circa collum vesicae urinariae sitorum expansionem, vesicae collum atque principium urethrae aequa proportionem coerceantur aut omnino clau-

dantur, eadem proportionem urina difficilius et cum dolore expellitur, aut demum prorsus expelli non potest, unde vesica urinaria, quippe quae secretae urinae receptaculum est, quam maxime expansa, nisi promptis adhibitis remediis (inter quae casu necessitatis etiam punctio haberi debet) vel rumpi potest. Quodsi tamen vesicae urinae colli principiiue urethrae coarctatio sive obturatio imminuatur, propterea quod motus haemorrhoidalis tandem desinat, quodque virium oscillationis aequilibrium in vasis expansis, sive cum critica haemorrhagia, sive sine ea restituatur, quodque igitur collum vesicae urinae atque principium urethrae patefiant; at tamen saepe excretio urinae non sequitur, etenim membrana muscularis vesicae, cujus functio in urinae expulsionem consistit, per priorem vehementem vesicae expansionem nimis passa est, ut nunc statim functionem suam exercere queat, membrana muscularis enim in statu quasi paralytico versatur, sensimque interdum post longum demum tempus contractilitatem recipit.

Infra ubi de curatione morbi sermo erit,

videbimus, dicto casu, per catheterem urinam expelli oportere, ut neglectae curae perniciosi effectus praecaveantur.

De symptomatibus haemorrhoidum vesicae urinariae disputantibus superest monere, in hominibus valde sensilibus, inprimis in feminis, praesertim quum dolor vehemens urinaque longius retenta sit, praeter dicta symptomata etiam tenesmum, colicam, meteorismum febremque violentam observari.

CAPUT VI.

*Disquisitio ulterior symptomatum, quae
inter haemorrhoides aliosque morbos sunt
communia.*

Postquam in praecedente capite de symptomatibus vesicae urinariae haemorrhoidum disputavimus, non abs re nobis videtur hoc loco ulterius disquirere de symptomatibus, quae inter haemorrhoides aliosque morbos sunt communia, quandoquidem in haemorrhoidibus vesicae urinariae multa observentur symptomata, quae huius organi morbis propria sunt, ex qua comparatione instituta, discrimen inter huncce morbum de quo nunc loquimur atque alios vesicae urinariae morbos evidens fiet.

Quamquam autem istud discrimen difficultatibus haud careat, probe tamen investiganti ac dijudicanti facilius erit hoc discrimen invenire.

Dolor obtusus in ipsa vesica, contractiones spasmodicae versus funiculum spermaticum, dolorosae erectiones, pollutiones nocturnae, calor urethrae, sudor perinaei, intumescencia venarum epigastricarum et bubo inguinalis, haec omnia symptomata plurimis vesicae urinariae morbis communia, si seorsim aut ex iis singula tantum sese prodant, minoris momenti sunt habenda, majoris vero si cum principalibus symptomatibus conjuncta appareant.

Quod autem ad dysuriam, stranguriam et ischuriam attinet, haec symptomata non solum haemorrhoidibus vesicae urinariae propria, verum multis aliis vesicae urinariae morbis communia sunt, veluti spasmo sphincteris, ipsius vesicae urinariae inflammationi, lithiasi, stricturae urethrae, prostatae inflammatae rel.

Utrum autem dicta symptomata ex sphincteris spasmo, an inflammata vesica urinaria oriuntur, facile distingui poterit; primo enim hae-

morrhoidum existentia vix cogitari posse videtur, ubi haemorrhoidalis diathesis deficit; porro quoniam cujuscumque partis spasmus perraro eadem cum intensitate diu continuatur, idcirco si sphincteris spasmus adsit, urinae retentio per longum tempus continuari nequit; inflammatae denique vesicae urinariae criterium hoc est, quod dolores vehementissimi sint ac eodem prope gradu etiam post artificiosam urinae excretionem remaneant, id quod in haemorrhoidibus haud obtinet. Strictura urethrae ope catheteris aut cereolorum (instrumentorum quae *bougies* gallice vocantur) dignoscitur; inflammatio vero prostatae, si haec retentionis urinae causa sit, per explorationem recti invenitur. Difficilius vero est distinctu, utrum calculi an vero haemorrhoides dysuriae, stranguriae aut ischuriae causae sint, nisi persuasum nobis sit, calculos in vesica urinaria adesse, quum calculorum quoque effectus sanguinis ex urethra urinaeve sanguinolentae expulsio esse possit. Quodsi vero defectus diatheseos haemorrhoidalis per se medico sufficere non videatur ad constituendam diagnosin veram, hoc casu

tanquam criterium haberi potest, quod, ubi calculi adsunt, cum sanguinis effusione aut cum difficili exiguarum quantitatum sanguinolentae urinae conjuncti omnes dolores, imo vero etiam nonnunquam dysuria, stranguria et ischuria sensim evadant vehementiores; e contrario vero in haemorrhoidibus urinae expulsio statim post haemorrhagiam inceptam non tantum restitui solet, verum etiam reliqua symptomata, inprimis vero dolores mox intensitate minuuntur, deinde prorsus cessant.

Quod autem ad sanguinolentae urinae expulsionem aut sanguinis ex urethra excretionem attinet, notandum, dicta symptomata non magis quam alia pathognomonica esse, at vero illa aequae ac reliqua symptomata tum demum magni esse momenti, quando cum diatesi haemorrhoidali conjuncta sese prodant, etenim sanguinolenta urina sanguinisve ex urethra effusio non solum haemorrhoidibus vesicae urinariae, verum aliis quoque vesicae urinariae morbis propriae sunt; veluti calculis, vesicae urinariae inflammatae, quorum criteria jam supra indicavimus, men-

struationi retentae (hoc in casu causa evidens est) rel. At vero ex aliis quoque fontibus sanguis cum urina conjuncta profluere potest, veluti ex renibus aut ex uretheribus; quod cum ita sit, res paulo fit difficilior atque facile in errores incidere possumus; omni opera igitur hosce evitare medicus studeat. Hunc in finem memorandum est, haematuriam renalem (nisi ex vulneribus aut calculis renalibus, quorum diagnosis faciliior est, exoriat), plerumque ipsam esse *sanguineae* urinae secretionem; in haemorrhoidibus vero fluentibus vesicae urinariae sanguinem, quae ex vasis expansis, sive sua sponte, sive per accidens profluit, cum urina normaliter secreta commixtum, ideo urinam *sanguinolentam* esse.

Errores autem, quantum ad diagnosin attinet, maxime evitare poterit, quisquis animadvertat, in haemorrhoidibus vesicae urinariae sanguinem urinae haud arcte admixtum esse, et quidem ita, ut paulo post expulsionem fibrina maxima ex parte separetur ac pessum detur; in haematuria renali vero, quae ex vera sangui-

neae urinae secretionem nascitur, ejusmodi praecipitationem propter arctiorem sanguinis cum urina commixtionem haud obtinere.

Porro monendum, sanguinem nonnunquam quoque ex ipsa urethra profluere, neque tamen haemorrhoidibus aliisve vesicae urinariae morbis istud semper tribuendum esse.

Ut autem, utrum ex urethra an ex vesica urinaria ejusque collo sanguis profluat, cognoscamus, distinguendum est, num sanguis ex vesica urinaria ejusque collo profluat, quo casu semper conatus expellendae urinae praeceditisque sanguis quodammodo cum urina est commixtus, si vero sanguis ex ipsa urethra provenit, neque sanguinis cum urina commixtio neque expellendae urinae conatus adsunt.

Verbo diathesin haemorrhoidalem, dictorum symptomatum concursum, inprimis vero diligentissimum studium atque experientiam medico duces esse oportet.

C A P U T VII.

Prognosis haemorrhoidum vesicae urinariae.

Prognosis haemorrhoidum vesicae urinariae nititur et causis quae hasce effecerunt et ipsarum indole et aegrotantium aetate et denique quantitate sanguinis effusi, si fluentes sint haemorrhoides. In genere haud fausta dici potest. Haemorrhoides vesicae urinariae *spuriae* meliorem praebent prognosin quam *verae*, quandoquidem hae cum organismo haud cohaereant, verae autem omnino cohaereant; quapropter spuriarum haemorrhoidum vesicae urinariae tutius suscipere quam verarum curationem licet; porro vero haemorrhoides verae, si per longius tempus aderant saepe habituales fiunt, ideoque earum prognosis eo pejor erit, si apud seniores

sese produnt, inprimis vero si cum aliis morbis conjunctae sint.

Activarum autem haemorrhoidum vesicae urinariae melior quam *passivarum* est prognosis, maxime quia hae plurimum apud senes atque debilioris constitutionis homines inveniuntur.

Fluentium vero haemorrhoidum multo favorabilior quam *coecarum* est prognosis, si quantitas sanguinis effusi haud nimia est atque haemorrhoides sunt activae, cum coecarum haemorrhoidum symptomata principalia ⁽¹⁾ multo majoris sint intensitatis.

In aetate virili haemorrhoidum vesicae urinariae favorabilior est prognosis quam in senili, cum inprimis fluentes in senioribus plerumque passivae sint atque organismum, qui jam debiliior est per se, etiam debiliorem reddant.

Ceterum notandum est, saepius revertentes vasorum vesicae urinariae ejusque colli expansiones, propter longiorem urinae in hoc organo retentionem atque haemorrhagiam ex hisce va-

(1) Conf. quae diximus cap. 3.

sis tandem huic organo valde nocere, atque inflammationem, quae in suppurationem, imo in gangraenam aliquando abit, indurationem aut callositatem subsequi posse.

Fluentium autem haemorrhoidum prognosis, uti vidimus, pro majore vel minore sanguinis effusi quantitate, est melior pejorque; etenim nimiae sanguinis effusionis effectus esse possunt: febris hectica, debilitas, phthisis, hydrops ac tandem mors; symptomata autem post nimiam sanguinis effusionem proximum periculum praesagientia haec sunt, lassitudo, pulsus parvus vix sentiendus, palpitationes cordis, aurium titinnus, anxietas, lipothymia, vultus pallidus, sudor frigidus, convulsiones cet.

Subita quoque haemorrhoidum vesicae urinariae fluentium, inprimis verarum, suppressio prognosin reddit minus exoptatam, quamquam (uti infra videbimus) prudens, in dies aucta fluentium haemorrhoidum vesicae urinariae suppressio efficaci curatione semper indicata est. Subito autem haemorrhoidum vesicae fluentium suppressio aut sua sponte aut perperam curando

accidere potest; quo casu prognosis infaustissima erit, nisi, statim efficacissimis allatis remediis, ad alium locum et quidem in recto haemorrhoides efficiantur, cum in ipsa vesica urinaria nihil fieri debeat, quo in pristinum locum haemorrhoides iterum reddantur fluentes. Hujus autem subitae haemorrhoidum suppressionis inter alios hi sunt effectus: paralysis, icterus, arthritis, asthma, vehementes vesicae urinariae imo vero etiam organorum abdominalium ac pectoralium inflammationes, hydrops, cardialgia, apoplexia.

C A P U T VIII.

De haemorrhoidum vesicae urinariae curatione.

In curandis haemorrhoidibus vesicae urinariae ad duas attendendum est indicationes, 1° quantum fieri possit ab hoc morbo prorsus liberare vesicam urinariam oportet, 2° quae durante accessu haemorrhoidali sese prodiderunt symptomata infausta moderanda sunt.

Quod autem ad priorem attinet indicationem, cum haemorrhoidum vesicae urinariae effectus in genere infausti imo lethales interdum esse possint, veluti ischuria, paralysis vesicae ejusdemque inflammatio et quae inde oriuntur suppuratio ac gangraena, consequens est, ut ab hocce morbo prorsus liberari vesica urinaria debeat.

Cum vero haemorrhoides vesicae urinariae verae plerumque suppressarum haemorrhoidum recti sint supplementa, cumque per eas, licet primitus in ipsa vesica urinaria ortas, ex organismo noxias materias expellere natura conetur, sequitur, integram haemorrhoidum verarum medicationem, nisi summa praecautio adhibita, locum habere non debere, quae cautela in producendis haemorrhoidibus recti imprimis consistit, quippe quarum sequelae multo minus periculosae quam haemorrhoidum vesicae urinariae sunt.

Porro monendum, pro varia haemorrhoidum vesicae urinariae indole variam requiri curationem, itaque alia ratione haemorrhoides vesicae urinariae activae, alia vero passivae (de quarum differentia cap. 3 diximus) curandae sunt.

Primum de haemorrhoidibus vesicae urinariae activae videamus; in hisce plerumque in principio cujusque accessus haemorrhoidalis in toto systemate vasorum erethismus quodammodo locum habet, quem moderari, pro rerum statu, per venae sectionem 4—6 Unc. ad pedes po-

tissimum faciendam oportet; caute tamen venae sectiones apud seniores faciendae, cum haemorrhoides apud hosce plerumque passivae sint aut facile fiant, etiamsi principio activae fuerint ⁽¹⁾. Venae sectione autem, ubi necessaria visa est, facta, summa et corporis et animi quies aegroto praescribatur, porro in vesicam urinariam ad urinae retentionem praecavendam catheter introducatur, emollientes atque antiphlogisticae portiones, veluti dec. althaeae, malvae, seminum lini, infus. flor. tiliae pro usu interno praescribantur, quibus addi possunt, si obstipatio alvi adsit, laxantia refrigerantia, ut dec. fructus tamarindorum cum melle aut manna atque sulphate sodae 2—6 Unc. mixtum, dec. prunorum cum cremore tartari, dec. pulp. cassiae, electuarium lenitivum, cremor tartari cum flor. sulphuris, oleum ricini juncta cum diaeta blanda ac parca, inprimis alimentorum vegetabilium, probe tamen cavendum, ne nitrum tanquam antiphlogi-

⁽¹⁾ Conf. quae disputavimus cap. 3.

sticum adhibeatur, quippe quo systema urinarium nimis irritatur.

Quoties autem, durante curatione, necessarium est, ut haemorrhoides recti arte provocentur (quod semper requiritur in haemorrhoidibus veris vesicae urinariae, sive ab initio sive in vesica urinaria ex causa secundaria ortis) ut per aliam viam supervacuae ac noxiae materiae expellantur, quotidie unus vel duo hirudines ad rectum applicentur; porro calidae, aromaticae atque irritantes fomentationes ad anum, fumigationes, balnea sedentaria atque iterata clysmata tepida ac irritantia praescribantur.

Per istam autem curationem omnes iterati accessus haemorrhoidales vesicae urinariae facile ac sine ullo periculo removebuntur dictisque remediis etiam extra accessum aliquamdiu adhibitis, praesertim vero iterato applicatis ad rectum hirudinibus (quoties scil. motus haemorrhoidalis sentitur) ab haemorrhoidibus vesica urinaria prorsus liberabitur.

Spuriarum vero haemorrhoidum suppressio, etiam non proditis haemorrhoidibus recti, obti-

nere potest, in hisce autem inprimis attendendum est, ut causa accidentalis removeatur.

Cum autem haemorrhoides vesicae urinariae passivae apud seniores debilioresque constitutiones plerumque obveniant, tum hanc ob causam tum propter passivam morbi indolem, quaecumque sanguinis missio, inprimis venae sectio contraindicata est. Ubi autem in haemorrhoidibus activis ita quoque in passivis quies aegroto praescribatur cumque imminuta contractilitas systematis vasorum, praesertim vero vasorum vesicae urinariae, reviviscere debeat, medicamina tonica, veluti limatura ferri, aethiops mineralis, sulphas ferri, junctis medicamentis aromaticis, gumm. kino, dec. cortic. peruvian. cum acido sulphurico, dec. uvae ursi, inf. rosarum gallicarum, dec. poterii sanguisorbae, dec. cascarillae add. liquore stiptico 10—20 gutt. aut alumine, sulph. Quinini, aquae minerales *Spadanae*, *Aquisgranenses*, *Vichy*, *Plombière*, *Benthemii* aliorumque locorum, balnea aquae mineralis atque marinae praescribantur; diaeta vero haud debilitans imo corroborans, sorbitiones bonae exiguae por-

tiones, boni veterisque vini modicus usus, lac caprinum, gelatina lichenis islandici aut cornu cervi adhibeantur.

Ita autem curari vesicae urinariae haemorrhoides recte nobis videntur, quarum symptomata infausta non sunt, i. e. in quibus, si fluentes sint, absque dolore procedit haematuria, urina non retinetur, verum ejus expulsio facilis est, neque calor neque irritatio nec dolores vehementes nec denique spasmi sentiuntur ⁽¹⁾.

Attamen majorem industriam atque difficiliorum curam aliis in casibus, symptomata eorumque sequelae postulant.

(¹) Sic nuper virum curavi modo haemorrhoidibus recti modo vesicae urinariae laborantem, qui, durante quoque accessu haemorrhoidali vesicae urinariae, nihil aliud nisi plenitudinem in hocce organo, nec quidem diu, sentiebat; paulo post, cum haemorrhoides essent fluentes, haematuria nullo aut exiguo cum dolore sequebatur, generalia symptomata mox cessabant atque aegrotans prorsus reconvaluit.

Ubi enim vehementes ac lancinantes dolores in vesica urinaria sentiuntur, ischuria obtinet, non tanquam sequela spasmi in sphinctere vesicae urinae, verum propter vasorum circa collum vesicae jacentium dilatationem, si anxius fit aegrotus, si regio epigastrica tumescit atque manu ad hunc locum facta pressione, calor mordax in vesica urinaria sentitur, si febris accedit pulsusque celerrimus, parvus ac durus, verbo si cuncta symptomata valde activam conditionem indicant ac metus sit, ne vesicae urinae inflammatio insequatur; hisce in casibus primum venae sectio facienda nobis videtur, quae pro variis constitutionibus, temperamentis, aetatibus aliisque circumstantiis varia ratione instituenda est atque semel aut bis iterari potest; porro 4—12 hirudines aut cucurbitae applicentur ad perinaeum, ad regionem epigastricam atque superiorem internam partem femorum, emollientia instituantur clysmata 4—6 Unc. inque vesicam urinariam caute catheter introducatur. Si, hisce adhibitis remediis, vesica urinaria contentis liberata sit, tepidae praescribantur potiones, dec. seminum

lini, dec. althaeae, emuls. amygd. dulc., sol. gummos., verbo, oleosa atque mucilaginoso, nec non ad regionem epigastricam emollientia applicentur cataplasmata.

Quoties spasmus vesicae urinariae ischuriae causa est habenda atque vehementes dolores spasmodici sentiuntur, toties tepidae fomentationes aut anodyna atque antispasmodica cataplasmata ad regionem epigastricam atque perinaeum applicentur, tepida atque antispasmodica praescribantur balnea, frictiones axungiae porci cum opio, aut olei hyoscyami ad hasce partes; pro usu interno praescribantur inf. herb. hyoscyami, valerian. sylvest., scrofular. aquatic., chelidon. minor., linar. antirrhin., quibus, ut vis antispasmodica adaugeatur, addi potest opii quoddam praeparatum; porro clysmata antispasmodica, flor. chamom., valerian., herb. hyoscyam., millefol. cum oleo olivarum aut amygdal., laudano aut oleo hyoscyami instituantur. In plurimis casibus quoque venae sectio fiat hirudinesque applicentur. Catheteris autem introductio tentari demum debet, ubi spasmus sphincte-

ris vesicae urinariae cessavit, cum istud, durante spasmo, fieri prorsus nequeat ⁽¹⁾. Cum vero, dictis remediis adhibitis, catheteris introductio fieri prorsus nequit, vesicae autem urinariae atque viscerum abdominalium inflammatio, imo vesicae urinariae ruptura metuantur, quam celerime vesicae urinariae instituatur punctio, ut coacervata urina hoc modo expellatur.

Alia autem requiritur curatio, ubi post magnam sanguinis effusionem haemorrhagia continuatur atque symptomata instantem virium defectum indicantia subsequuntur ⁽²⁾, quo casu talia adhibeantur remedia necesse est, quibus sistatur haemorrhagia, itaque summa quies praescribatur, aër frigidus, si haemorrhagia activa sit, venae sectio 4—6 Unc. ad brachium, aqua frigida sive congelata ad regionem epigastricam

⁽¹⁾ Olei quoque hyoscyami injectiones in urethram optato cum successu in casu ischuriae spasmodicae (quamquam haec haemorrhoidibus vesicae urinariae haud accessisset) institui vidimus.

⁽²⁾ Conf. quae praeced. cap. diximus.

atque superiorem internam partem femorum adferatur, clysmata aquae frigidae ex aceto instituantur, interne vero infus. flor. tiliae frigidum, infus. folior. aurant, gumm. kino, dec. corticis salicis albae, infus. uvae ursi, dec. tormentil., dec. cort. peruvian. atque in casibus valde urgentibus adstringentium injectiones in urethram fiant, veluti dec. querci, dec. polygon. bistort., solut. alum., dec. torment., solut. sulphat. ferr., primum vero injectiones aquae frigidae tententur. Quodsi autem, dictis remediis adhibitis, sistatur haemorrhagia, ordinaria simplex curandi ratio iterum instituenda est.

Quod autem subito suppressis haemorrhoidibus fluentibus vesicae urinariae veris, dicto modo haemorrhoides recti effici debeant, quoniam hujusmodi suppressionis infaustissimae sequelae subsequi possunt, supra jam diximus.

Superest igitur ut moneamus, istis hominibus, qui ab haemorrhoidibus vesicae urinariae dicta curatione sanati sunt, sequentia praescribantur necesse est 1° diaeta modica, 2° abstinentia liquorum fortium nimiaeque coffeae ut et

ciborum irritantium, 3° a motibus violentis atque excessibus in venere abstineant, 4° obstipationibus occurratur, emollientibus clysmatibus institutis atque adhibito cremore tartari cum flor sulphur., 5° urinam ne justo longius retineant, 6° quoties prodromi haemorrhoidum sentiuntur (facile autem sentiuntur ab iis, qui haemorrhoidibus laborarunt) continuo unus duove applicentur ad anum hirudines. — Hisce autem observatis praescriptis dictisque balneis, si fieri possit, quotannis utendo, nullum est dubium, quin haemorrhoidibus in posterum vesica urinaria libera sit.

OBSERVATIONES.

THE HISTORY OF THE
CITY OF LONDON
FROM THE FOUNDATION
TO THE PRESENT
STATE
OF THE CITY
OF LONDON
IN THE
REIGN OF
HIS MAJESTY
GEORGE THE THIRD
BY
JOHN STURT
ESQ;
OF THE MIDDLE TEMPLE
IN LAW
AND
OF THE COUNCIL OF THE CITY
OF LONDON
IN TWO VOLUMES
THE FIRST
CONTAINING
THE HISTORY
FROM THE FOUNDATION
TO THE PRESENT
STATE
OF THE CITY
OF LONDON
IN THE
REIGN OF
HIS MAJESTY
GEORGE THE THIRD
BY
JOHN STURT
ESQ;
OF THE MIDDLE TEMPLE
IN LAW
AND
OF THE COUNCIL OF THE CITY
OF LONDON
IN TWO VOLUMES
THE FIRST
CONTAINING
THE HISTORY
FROM THE FOUNDATION
TO THE PRESENT
STATE
OF THE CITY
OF LONDON
IN THE
REIGN OF
HIS MAJESTY
GEORGE THE THIRD
BY
JOHN STURT
ESQ;
OF THE MIDDLE TEMPLE
IN LAW
AND
OF THE COUNCIL OF THE CITY
OF LONDON

OBSEVATIONS

ON THE
CITY OF LONDON
IN THE
REIGN OF
HIS MAJESTY
GEORGE THE THIRD
BY
JOHN STURT
ESQ;
OF THE MIDDLE TEMPLE
IN LAW
AND
OF THE COUNCIL OF THE CITY
OF LONDON
IN TWO VOLUMES
THE SECOND
CONTAINING
THE HISTORY
FROM THE FOUNDATION
TO THE PRESENT
STATE
OF THE CITY
OF LONDON
IN THE
REIGN OF
HIS MAJESTY
GEORGE THE THIRD
BY
JOHN STURT
ESQ;
OF THE MIDDLE TEMPLE
IN LAW
AND
OF THE COUNCIL OF THE CITY
OF LONDON

OBSERVATIO I.

Cum in pago DUIZEL (Brabant. Septentrion.) cum cohorte mea morabar, auxilium meum a viro quodam invocabatur, qui hoc temporis momento stranguria laborabat; ubi primum ad virum accedebam, cujus conditio haec erat; flexis genubus in lecto jacebat vel potius considebat, constitutio viri robusta erat atque temperamentum sanguineum, vultus anxietatem gravesque dolores denotabat, quos sese sentire continuo questu vir significabat; os quodammodo siccum erat, halitus calidus, lingua pura, sitis vehemens, cutis non magnopere calida sed humida; aeger autem sese doloribus laborare dicebat in regione pubis atque in epigastrica, quae valde tumefacta erat; quoties autem regionem epi-

gastricam manu modica pressione afficiebam, dolor augebatur atque ad vesicam urinariam imo ad scrobiculum cordis extendebatur, venae epigastricae plenissimae erant, aeger quoque de pruritu atque calore in urethra conquerebatur, testiculi ad annulum abdominalem propiores, scrotum valde contractum erat, pulsus celer, parvus ac subdurus.

De morbi origine aliisque interrogatus sequentia aeger mihi narrabat: ab anno aetatis suae 40mo (annum autem 63^{mum} agebat) haemorrhoidibus recti jam laboraverat (quibus et patrem ipsius laborasse recordabatur) quae iuste quavis 4 aut 5 hebdomade fluebant; ceterum bene valebat. Fluxus vero irregularis fiebat, quoties diaeta immodica erat, imprimis vero si nimis liquore forti usus erat, quod haud raro fieri solebat, tunc enim fluxus interdum plane cessabat, et vehementi cephalalgia, cordis palpitationibus, continuaque vertigine aeger laborabat; dicta autem symptomata, sumtis pillulis *illis Urbani* evanescebant atque haemorrhoides iterum fluentes prodibant.

Ut ab hoc morbo molesto liberaretur 4 ab hinc annis proximi pagi chirurgum adibat, qui aegro praescribebat balnea sedentaria frigida quoties motus haemorrhoidalis sentiretur; ejusmodi autem balneis per aliquot tempus sumtis, haemorrhoides quidem evanescebant verum cephalalgia, cardialgia, palpitationes cordis, vertigo et dolores lumborum intervallis irregularibus subsequabantur; paucis vero mensibus elapsis, dicta symptomata rursus apparebant, accedente nunc dolore obtuso in vesica urinaria; paulo post haecce symptomata evanescebant sed mox redibant. Eodem tempore valde inquietam noctem sese habuisse aeger asserebat; sequenti die e lecto surgens sanguinolentam reddebat urinam, quod eodem illo die ut et sequenti iterum obtinebat, cumque dolores ceteraque symptomata sensim imminuerentur, medici auxilium ulterius invocare aegro haud necessarium videbatur (accedebat quod nullus in pago, ubi aeger habitabat, medicus adesset); tertio die post, urinae color iterum normalis erat aegerque bene valebat, ita ut quotidianum laborem recipere posset.

Ab hoc inde tempore intervallis 4—6 hebdomadam tum haematuria tum haemorrhoides fluentes recti irregulariter ingruiebant, quas (haem. rect.) tamen dicto modo suppressere continuo conabatur. Anno proxime praeterlapso, urinae minctio, quoties accessus haematuriae aderat, difficilior erat simulque in posteriori urethrae parte quasi parvum pisum, quod sensim expandebatur, sese sentire credebat. Conatu tamen mingendi facto et haemorrhagia per urethram secuta, urinae egestio denuo facilis erat.

Cum primum ad aegrum accederem, difficillima urinae minctione eum laborantem vidi. Equidem aegro (quamquam senescenti) quem robustae constitutionis atque sanguinei temperamenti esse deprehendebam, cumque omnia symptomata conditionem valde activam denotabant, venae sectione 6 Unc. facta, catheterem in vesicam urinariam introducere tentavi; in collo vesicae urinariae vero catheteris introductioni obstaculum quoddam resistebat (cujus rei causa vasorum circa collum vesicae sitorum expansio esse nobis videbatur); dictum tamen obstaculum

vincere nobis contigit, cum paulo post catheter in vesicam urinariam facile introduceretur; quo facto, fere 18 Unc. sanguinolentae urinae exibat atque aeger statim sublevatum sese sentiebat. Cathetere autem e vesica urinaria sumto, exigua quantitas sanguinis meri atque subnigri per urethram fluebat: Quietem, victum modicum atque dec. seminum lini aegro praescribebam.

Vesperī aegrū considētem videbam atque bene valere se dicentem, bis urinam egresserat, urinam autem in vitris separatim servari curaveram; quae primum reddebatur urina valde sanguinolenta erat, sequens minus rubra. Proximo die aeger dicebat, sese quietam habuisse noctem, seque surgentem exiguam quantitatem sanguinolentae urinae minxisse; iterato dec. sem. lini praescribebam, nulla vero laxantia, cum bis sedes aeger habuisset. Sequenti die urinae color normalis erat aegerque, sicuti post praecedentes accessus, bene valebat.

Cum autem haemorrhoides fluentes recti apud aegrū, quamquam iterato suppressae, saepius redire in eundem locum conarentur, aegrū

monebam, at ab aquae frigidae usu haemorrhoidibus suppressendis abstineret, sed ut hasce sumtis balneis sedentariis tepidis, producere conaretur, utque liquoribus fortibus in posterum abstineret.

Quatuordecim diebus post cum cohorte mea e pago DUIZEL profectus, virum eo tempore bene valentem, observare diutius non poteram. Sex mensibus vero elapsis, in pago BOXTEL fortuito mihi obvius factus narrabat, sese monita mea probe observasse atque per omne illud tempus quo abfueram, semel duntaxat haematuria laborasse, ceterum vero haemorrhoides recti regulariter fluxisse.

Quodsi autem praecedentem aegri vivendi rationem cum praesenti comparemus atque perpendamus, haematuriam post violentam iteratamque haemorrhoidum fluentium recti suppressionem demum obortam esse, eamque, uti antea haemorrhoides recti, per intervalla evanuisse ac rediisse, consequens est, ut dicamus, haematuriam nihil aliud nisi haemorrhoidum recti supplementum esse posse, id quod praeterea ex eo

colligi posse nobis videtur, quod haematuria periodica interdum plane evanuerit, quo casu haemorrhoides pristino loco reproducebantur, quoties scil. aeger aquae frigidae usum neglexerat, quodque haematuria recruderit, quoties haemorrhoides suppressere aeger conatus erat. Itaque haud dubitamus, quin modo descriptam vesicae urinariae conditionem, quae inprimis propter periodicitatem, ut ita dicamus, haemorrhoidum indolem habet, haemorrhoides vesicae urinariae nominemus.

OBSERVATIO II.

In urbe *Woudrichem* vir quidam, 38 annos agens, me adiit, de conditione sua consulturus. Ad propositas quaestiones sequentia mecum communicabat. Apud aegrum, qui robustae constitutionis atque cholericus temperamenti erat, 6 abhinc annis primum haemorrhoides fluentes

recti sese prodiderant, quibus et avum (nec tamen patrem) laborasse dicebat; haemorrhoides autem regulariter per intervalla reproducebantur, quoties per aliquot tempus melancholia remittebat, qua ab adolescentia inde jam laboraverat; cum autem certior factus esset, fluxum haemorrhoidalem ipsi quam maxime prodesse, cujus rei veritatem experientia ipsi demonstraverat, quantum potuit, vivendi rationem a medico ipsi praescriptam observabat. Duobus ab hinc annis autem fluxus haemorrhoidalis prorsus cessabat, propter terrorem, quo afficiebatur aeger, cum subitam uxoris mortem inopinato cognovisset. Ab hoc inde tempore haemorrhoides recti non amplius fluebant, quapropter melancholia adaugebatur. Tribus mensibus post ad crura maculae caeruleae sese manifestabant, mox ulceratae atque sanguinolentum pus secernentes. An vero ista secretio, per intervalla imminuta atque aucta fuerit, aeger haud observaverat (ulcerum cicatrices etiam nunc conspicuae erant). Per 17 menses autem ulcera exstiterant, melancholia quidem quodammodo imminuta, atque

aeger ceterum bene valebat; sed cum continuis excessibus in Venere ac Baccho sese dederat, 4 ab hinc mensibus dolor obtusus in vesica urinaria ejusque collo insequabatur; paulo post urinae evacuatio difficilis fiebat, frequentes pollutiones nocturnae, dolorosae erectiones, calor in urethra, quo facto post conatum urinam expellendi primum sanguis merus, mox vero magna urinae sanguinolentae quantitas per urethram fluebant. Haematuria per unum tantum diem duraverat; post eam, uti antea post haemorrhoidalem fluxum ex recto, melius quam ordinario vir valebat. Cum autem post haemorrhagiam bene valere sese sentiret, excessibus se dedere non desierat, quo facto, tribus hebdomadibus post, similis accessus subsequabatur, ulcerum secretio sensim imminuebatur, ulcera autem, quae antea nullis remediis cesserant (scilicet haec etiam suppressere aeger conatus erat), tandem post tertium accessum, adhibita aqua frigida, sanabantur; quartus accessus, qui per duos dies durabat, insecutus erat, quintus autem accessus obtinebat, quo tempore aeger me primum adiit.

Disquisitione instituta, viri conditio parum morbosa mihi videbatur; urina sanguinolenta erat atque non admodum facile profluebat; aeger de spasmodica contractione vesicae urinariae solummodo conquerebatur, quam et in testiculis ac in funiculo spermatico interdum sese sentire dicebat; aegrum autem monebam, ut sese excessibus in posterum abstineret, quippe qui ipsi haud proderent, uti persuasum sibi habere aeger videbatur, verum mortem ejus properarent; porro emulsionem amygd. dulc. 16 Unc. cum ext. hyoscyami Gr. 4. et cum syrup. althaeae 1 Unc., cataplasmata farin. sem. lini cum herb. cicut. atque hyoscyami ad regionem pubis applicanda praescribebam, quo facto, spasmus, de quo conquestus erat aeger, mox imminuebatur atque urina catheteris ope expulsa, vesperi ejusdem diei multo minus sanguinolenta erat (quae omnia tertio die accessus faciebant). Proximo die virum bene valentem urinamque praecedente nocte redditam normalem comperimus. Ceterum virum iterato monebam, ut consiliis meis obtemperaret, quod et fiebat. Verum autem ulterius

observare constituimus. Tribus hebdomadibus sequentibus viri melancholia quotidie increcebat, obstipationes subsequabantur, quas institutis clysmatibus laxantibus atque cremor. tart. cum flor. sulphuris devincebam; dein aegro balneum, nec non venae sectionem 6 Unc., quotidianamque duorum hirudinum ad rectum applicationem, subinde continuo balneum sedentarium tepidum infusionis chamom. praescribebam. Ex vulneribus ab hirudinibus factis, sanguis crassus effluxit. Hancce curationem, venae sectione excepta, per decem dies continuabam, laxantia interim haud intermittebantur. Haematuria nunc quidem haud sequebatur, verum 6° ac 7° die in vesica urinaria, applicatis hirudinibus, exiguae contractiones spasmodicae sentiebantur. Curationem autem istam partim expectativam partim activam per 4 menses continuabam, per quod temporis spatium nullus accessus haematuriae obtinebat; spasmus vero, qui ceteroquin illis temporibus, quibus accessus haematuriae obtinebant, sentiebatur in vesica urinaria, plane evanuerat. Deinceps sua sponte haemorrhoides fluen-

tes recti reproducebantur, quas aeger continue servandas curavit, adhibens cremorem tartari cum flor. sulphuris (qualem combinationem hisce in casibus magnopere commendari posse mihi videtur) atque instituens clysmata laxantia, quoties aeger se obstipatum sentiebat, applicato uno hirudine ad rectum, simulac motus haemorrhoidalis obvenibat, atque meliore vivendi ratione quam ab hoc inde tempore instituerat.

Hic autem *vesicae urinariae haemorrhoides* exstitisse, nemo facile inficias ibit, qui perpendat, instituta haematuria, ulcera, quae, tanquam haemorrhoidum fluentium recti, pathematibus animi subito suppressarum, supplementa prodita primum videntur, ferme sua sponte sanata fuisse, ac tandem ipsam haematuriam, artificiosis primum deinceps vero naturalibus haemorrhoidibus fluentibus recti productis, facillime evanuisse.

OBSERVATIO III.

In nosocomio militari quod est *Gorinchemi* Holland. Meridion. sequentem observavimus casum: miles quidam 14^{ae} cohortis cum prodromis typhi abdominalis, gente Helvetius 44 annos agens, plethoricae constitutionis atque sanguinei temperamenti in dicto nosocomio receptus, haec mecum communicabat (ea tantum refero quae hic faciunt): per triennium circiter haematuria periodica laboraverat, quae per intervalla 6—7 hebdomadam incurrebat; duobus aut tribus diebus ante accessus, generalem lassitudinem sentiebat, perinde ac si omnia membra plumbea essent (sic dicebat), sensus plenitudinis in vesica urinaria atque in perinaeo 8—10 horas haematuriam praegrediebantur, huc accedebat tremor, deinde calor vagus, vehemens cephalalgia atque melancholia, post haec dolorosa urinae sanguinolentae egestio sequebatur; ea autem cessante, aeger melius valebat. Nunquam sese haemorrhoidibus recti laborasse adfirmabat, patrem vero avumque hisce laborasse recordaba-

tur. Nunc vero primum dicti accessus haematuriae per 4 jam menses evanuerant, nec tamen quicquam tentaverat aeger quo horum suppressio obtineret, neque medici auxilium, nosocomii metu, invocaverat. Dictis autem accessibus cessantibus, sensorium commune molestum insequabatur, qualem tamen describere aeger non poterat. Cum autem speraret fore ut conditio ipsius favorabilior evaderet, officio suo aeger fungi non desierat. Ultimis vero 8 diebus viri conditio adeo deteriorabatur viresque ita imminebantur, ut tandem in nosocomio curari desideraret. Jam prima nocte aeger delirabat, sequenti die soporosus erat atque decem dies post typho abdominali succubuit.

Observandum autem, urinae excretionem per omne fere tempus morbi (uti plerumque in typho abdominali accidere solet) non nisi catheteris ope obtinere potuisse, catheterem vero, qui primum facile in vesicam urinariam introducebatur, duobus diebus ante aegri mortem non nisi admodum difficulter introduci potuisse, quo facto sanguinolentae urinae expulsionem

subsecutam esse, quae, si praecedentia consideramus, faustum phaenomenon haberi poterat; dicta urinae expulsio ad mortem usque aegri continuabatur, paulo autem post, urina expulsa praecipitatum profunde rubrum crassum exhibebat.

CADAVERIS SECTIO.

Cum hanc instituebam, ad systema urinarium animum vertens; cavo abdominis aperto, vesicam urinariam non admodum expansam, ipsa autem vesica aperta, 10 Unc. sanguinolentae urinae atque nonnullae concretiones polyposae hacce contineri invenimus, membrana mucosa tota condensata vasaque capillaria nonnullis in locis, praesertim ad corpus trigeminum sanguine obstipata; vesica urinaria ex pelvi sumta iteratoque aqua frigida abluta, dicta loca maculas subtilissime rubro-striatas exhibebant, vasa circa collum vesicae jacentia quodammodo varicose expansa, neque tamen rupta erant, nulli vesicae urinae tumores aderant, membrana mucosa urethrae bulbi aliquatenus spongiose turgebat.

Quod autem ad ureteres attinet, isti nihil morborum exhibebant, sinister tamen magis expansus quam dexter erat, sic quoque pelvis renalis; renes vero nihil praeternaturalis praebant.

Tandem observandum, dictae haematuriae periodicae, tum ob hujus periodicitatem tum ob ejusdem cum universo organismo relationem causam haemorrhoidum tribuendam esse. Non sine relatione igitur quaeritur, an cum accessus haematuriae periodicae evanuisset, aegritudo sese prodiderit (unde tandem exortus typhus abdominalis videtur) ad suppressas vesicae urinariae haemorrhoides referri typhus abdominalis posset?

T H E S E S,

I.

In omni systemate docto aliquid veri inesse credimus.

II.

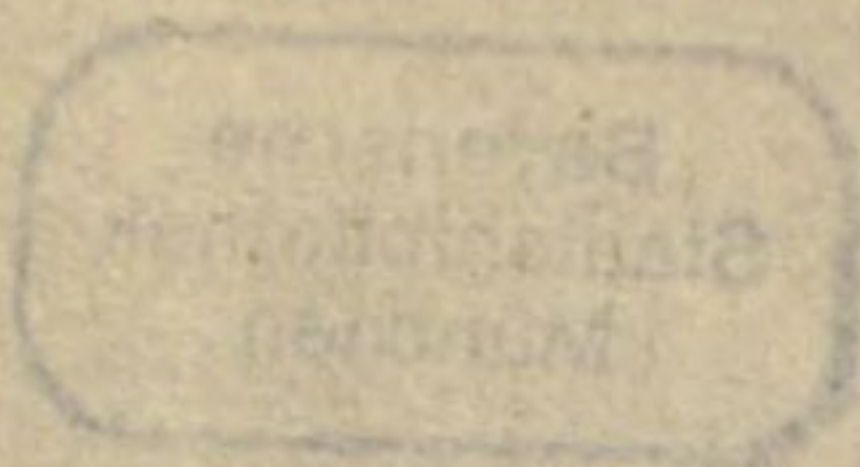
Morborum divisio in sanabiles ac insanabiles tandem plane rejicietur, omnes enim sanabiles medico fient.

III.

Non assentior iis, qui remedia specifica esse putant.

IV.

Ipsam sanguinem expansilem atque contractilem esse contendimus.

V.

In omni orgasmo atque inflammatione, vasorum expansio ipsius sanguinis expansioni maxima ex parte tribuenda videtur.

VI.

Proximam causam intermittentis febris in systemate nervoso positam esse existimamus.

VII.

Febrem intermittentem inflammatoriam existere negamus.

VIII.

Generationem sine ovo existere nego.

IX.

In casibus ancipitibus foetus vita minoris est habenda momenti quam matris.

Jongh, Levy Josephus de

De haemorrhoidibus vesicae urinariae Diss. inaug. med

Gissa 1837

Diss. 2082,15

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10849316-3